

Regionalny Plan Działań dla Klimatu i Energii

2023-04-04

Regionalny Plan Działań dla Klimatu i Energii to dokument opracowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w lutym 2020 roku. Jego celem jest wyznaczenie działań, które przyczynią się do: redukcji emisji gazów cieplarnianych, poprawy jakości powietrza oraz niskoemisyjnej transformacji Małopolski.

W dokumencie określono aktualny poziom emisji gazów cieplarnianych oraz wyznaczono priorytetowe obszary działań.

Plan jest lokalną odpowiedzią na wyznaczone przez Unię Europejską cele ilościowe w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatycznych:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40% (w porównaniu do poziomu z 1990 r.), w tym dla sektorów non-ETS (głównie transport, sektor komunalno-bytowy i rolnictwo), jako 30% w porównaniu do poziomu w 2005 r.,
- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do co najmniej 32% zużycia energii końcowej brutto,
- osiągnięcie co najmniej 32,5% poprawy efektywności energetycznej

Osiągnięcie tych celów będzie wymagało przeprowadzenia sprawiedliwej społecznie transformacji energetycznej, przy szerokim poparciu społecznym i zaangażowaniu instytucjonalnym na wszystkich poziomach: krajowym, regionalnym i lokalnym.

Walka ze zmianami klimatu w województwie małopolskim wymaga podjęcia działań równocześnie na dwóch płaszczyznach:

- przeciwdziałania i łagodzenia zmian klimatu poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- działań i środków adaptacyjnych łagodzących skutki zmian klimatu

Regionalny Plan Działań dla Klimatu i Energii obejmuje zadania realizowane przez Urząd Marszałkowski oraz jego jednostki organizacyjne. Zadania te wynikają również z innych dokumentów strategicznych: Planu działań ekoMałopolska, Programu ochrony powietrza, Planu gospodarki odpadami, Programu strategicznego ochrona środowiska.

Plan zawiera szczegółową diagnozę stanu obecnego. Określa m.in.:

- Główne źródła emisji gazów cieplarnianych w Małopolsce dla 6 kluczowych obszarów: energia, budownictwo, transport, gospodarka, rolnictwo oraz lasy i użytkowanie gruntów (str. 5)
- Stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii w województwie (str. 6-8)
- Bilans energetyczny (str. 8-9)

Dokument precyzuje także główne kierunki działań długoterminowych w zakresie energii i klimatu.



Są to:

- Redukcja emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów.
- Dywersyfikacja działań w kierunku niskoemisyjnych źródeł wytwarzania energii (wzrost wykorzystania lokalnego potencjału OZE).
- Zwiększenie dynamiki rozwoju instalacji OZE w latach 2020–2030 w zakresie produkcji ciepła i chłodu oraz energii elektrycznej.
- Transformacja niskoemisyjna regionu.
- Wykorzystanie efektu synergii z istniejącymi programami modernizacji (w szczególności działaniami mającymi na celu zmniejszenie zużycia energii i zanieczyszczeń powietrza w sektorze mieszkalnictwa oraz budynków użyteczności publicznej).
- Budowa zintegrowanego i nowoczesnego sektora energii opartego na źródłach odnawialnych.
- Wzorcowa rola sektora użyteczności publicznej w zakresie działań na rzecz klimatu (neutralność klimatyczna budynków użyteczności publicznej).
- Poprawa efektywności energetycznej istniejących budynków (trwałe zmniejszenie zapotrzebowania na energię), zaostreżenie standardów dla nowych budynków oraz budowa zintegrowanego i nowoczesnego sektora budowlanego, łączącego nowoczesne technologie budownictwa z instalacjami OZE.
- Rozwój ekologicznych rozwiązań transportowych (elektryczne hulajnogi, komunikacja pieszo-rowerowa, lokalizacja położenia przystanków transportu publicznego na żądanie, elektromobilność)
- Utrzymanie dominującej roli i zwiększenie udziału bezpiecznego i niezawodnego transportu zbiorowego w systemie transportowym.
- Budowa zintegrowanego i nowoczesnego systemu transportowego, jako kluczowego ogniwa w budowaniu spójności ekonomicznej, terytorialnej oraz społecznej województwa.
- Racjonalna gospodarka odpadami (ograniczenia ilości produkcji odpadów oraz ich deponowania w środowisku).
- Zmniejszenie zapotrzebowania na zasoby i energię w produkcji oraz wzmocnienie gospodarki o obiegu zamkniętym.
- Wykorzystanie odpadów, ścieków i osadów ściekowych oraz biomasy odpadowej (rolnej, rolno-spożywczej i zieleni miejskiej) do celów energetycznych.
- Oszczędna gospodarka wodna.
- Transformacja technologiczna w rolnictwie (racjonalizacja rolnictwa, zrównoważona produkcja rolna, adaptacja do zmian klimatu).
- Wzrost wykorzystania lokalnego potencjału biomasy odpadowej do celów energetycznych oraz wzrost wykorzystania technologii OZE.
- Zwiększenie małej retencji wód.
- Przeciwdziałanie powodziom i ograniczenie skutków susz.
- Dostosowanie lasów do zmian klimatu (zwiększenie ilości zalesionych gruntów).
- Wzrost pochłaniania CO₂ przez tereny zielone w miastach.
- Ochrona trwałych użytków zielonych.
- Ograniczanie negatywnego wpływu sektora energii, budownictwa, transportu, przemysłu, rolnictwa oraz zminimalizowanie skutków ich rozwoju na klimat



W dalszej części dokumentu można zapoznać się ze szczegółowym planem działań dla poszczególnych sektorów gospodarki:

- Energetyka i budownictwo (str. 12-15)
- Transport (str. 15-16)
- Przemysł i gospodarka (str. 16-19)
- Rolnictwo i zagospodarowanie terenu (str.19-21)

Realizacja przyjętej w planie strategii wymagać będzie sporych inwestycji i nakładów finansowych. W dokumencie (str. 25) określono źródła finansowania planowanych działań wraz z szacunkowymi wielkościami dostępnych budżetów.

Z całością dokumentu **Regionalny Plan Działań dla Klimatu i Energii** można zapoznać się [tutaj](#)